

**INFORMACIJA O STANJU SIGURNOSTI U BOSNI I
HERCEGOVINI
ZA 2022. GODINU**

Sarajevo, 2023. godina

Uvod	3
1. Granična sigurnost.....	5
1.1. Sigurnosni aspekti migracionih tokova.....	15
2. Prekogranični kriminalitet.....	18
3. Kretanje kriminala u BiH.....	21
4. Organizovani kriminal u BiH.....	23
5. Analiza sigurnosnih izazova u Bosni i Hercegovini iz oblasti terorizma.....	25
6. Privredni i finansijski kriminal.....	28
7. Opšti kriminalitet.....	30
8. Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga.....	33
9. Kaznena djela krijumčarenje i trgovina ljudima.....	36
10. Visokotehnoški kriminal.....	38
11. Javni red i mir.....	39
Zaključak.....	40

Uvod

Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2022. godini je sačinjena u skladu sa Programom rada Ministarstva sigurnosti BiH za 2023. godinu, te na osnovu raspoloživih podataka policijskih agencija BiH i u BiH i drugih nadležnih institucija (Državna agencija za istrage i zaštitu, Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima BiH, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske¹, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova² i Policija Brčko distrikta BiH)³.

Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2022. godini, ima za cilj da zakonodavnoj vlasti u Bosni i Hercegovini posluži kao osnov u namjeri da u svom budućem radu, kroz zakonodavne inicijative, unaprijedi postojeće zakonske okvire u skladu sa evropskim standardima, te politike, strategije i akcione planove, kako bi se osigurala efikasnija borba protiv svih vidova organizovanog kriminala, korupcije, terorizma, kao i protiv opšteg kriminaliteta.

Također, to je osnov za sagledavanje potrebe za unapređenjem postojećih politika, strategija i akcionih planova za borbu protiv svih vidova kriminala, kao i potrebe jačanja institucionalnih kapaciteta za borbu protiv kriminala.

Na sigurnosnu situaciju u 2022. godini imali su uticaja brojni konkretni događaji i kretanja u BiH, regionu i svijetu, kako oni u sferi sigurnosti, tako i oni iz domena politike, socijalno-ekonomskih dešavanja i statusnih pitanja građana. Svi su oni dodatno opterećivali stanje sigurnosti, odnosno sa sobom nosili znatne sigurnosne rizike. Međutim, ni jedan od njih nije producirao bitnije konkretne i dublje posljedice po sigurnost ili trajniju nestabilnost u Bosni i Hercegovini. Sigurnosna kretanja u Bosni i Hercegovini tokom 2022. godine nisu imala neka bitno drugačija i nova obilježja, ni po intenzitetu, ni po sadržaju, u odnosu na prethodni period. Sve forme ranijih ispoljavanja sigurnosnih problema bile su prisutne i u 2022. godini.

Kada se 2022. godina rezimira sa sigurnosnog aspekta, može se reći da je bila veoma izazovna, ne samo za Ministarstvo sigurnosti BiH nego i sve sigurnosne agencije u Bosni i Hercegovini. Prisilne migracije, posebno iz zemalja visokog migracijskog rizika ne isključuju i mogućnost da dođu i sigurnosno interesantni pojedinci sa određenim ciljevima prema Bosni i Hercegovini, što iziskuje neprekidni rad i angažman svih agencija za provođenje zakona, kako bi se spriječilo narušavanje sigurnosti građana i imovine.

¹ Informacija o stanju sigurnosti u Republici Srpskoj u 2022. godini, preuzeta je sa zvanične web stranice Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske – www.mup.vladars.net i Izvještaj o radu MUP RS za 2022. godinu, preuzet sa zvanične stranice Narodne skupštine RS- www.narodnaskupstinars.net.

² Informacija o stanju kriminaliteta-sigurnosti na području Federacije BiH za period januar-decembar 2022. godine preuzeta je sa zvanične web stranice www.fmup.gov.ba Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

³ Važna napomena: Iako je, kao rezultat projekta „Uspostava boljih mehanizama saradnje između policije i tužilaštava u BiH“ koji je finaliziran 2010. god. ujednačeno i usaglašeno 20 policijskih obrazaca, službeni izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i izgled i sadržaj Krivičnog upisnika, Ministarstvo sigurnosti BiH još uvijek ne može prikupiti harmonizovane podatke od policijskih tijela u BiH za potrebe sačinjavanja Informacije o stanju sigurnosti u BiH, te tako, nismo u mogućnosti ni statističke pokazatelje razvrstati po polu i rodnoj analizi u skladu sa Akcionim planom BiH o primjeni Rezolucije UN 1325 – Žene, mir i sigurnost.

Uvažavajući standarde Evropske unije u rješavanju problematike upravljanja migracijama, jedan od prioriteta agencija za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini je uspostava ravnoteže između efikasnog upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini i poštivanja slobode kretanja, uz davanje punog doprinosa zaštiti sigurnosnog sistema BiH, što u ovom aktuelnom trenutku predstavlja veoma zahtjevan i složen cilj.

Pored porasta nezakonitih migracija, kao važan sigurnosni rizik se izdvojilo globalno i mobilno djelovanje organizovanih grupa koje se bave nedozvoljenim prometom opojnim drogama što zahtjeva isto takvo djelovanje agencija za prevenciju i suzbijanje ove vrste kriminala.

Razmjena informacija je prvi oblik saradnje, i samo je prvi korak u zajedničkom radu, i to bi trebao biti uvod u dalje korake, kao što su formiranje zajedničkih istražnih timova, osiguranje djelovanja ovakvih timova na području zemalja u kojima postoji potreba, obezbjeđenje finansijskih sredstava za rad ovakvih timova na duži vremenski period, uspostavljanje mreže oficira za vezu, putem kojih bi razmjena informacija išla mnogo brže i kontinuirano.

Prioritet Ministarstva sigurnosti BiH će i u narednom periodu biti nadogradnja saradnje i pravovremene razmjene operativnih informacija sa agencijama za provedbu zakona u BiH i institucijama koje se bave ovom problematikom u zemljama okruženja, u borbi protiv neregularnih migracija, terorizma i svih vidova organizovanog kriminala.

Svi počinjeni akti nasilja, bez obzira na motive, imali su veoma bitnog negativnog odraza, pogotovo u slučajevima gdje su kao posljedicu imali ljudske žrtve. Utisak je i da se zadržava tendencija u okviru koje se nadležni organi u BiH nastavljaju ofanzivnije upuštati u prikupljanje dokaza za privođenje odgovornosti pojedinaca i različitih kriminalnih grupa, koji su u dužem vremenskom periodu bili značajan činilac u stvaranju osjećaja nesigurnosti građana, te u znatnoj mjeri ugrožavali i sigurnosne prilike u Bosni i Hercegovini.

1. GRANIČNA SIGURNOST

1.1. Zaštita međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima, readmisija, azil i migracije:

- Broj prelazaka (ulaz/izlaz) državne granice na graničnim prelazima
- Promet lica preko državne granice

Registrovan je prelazak 45.375.668 lica preko državne granice, od čega na ulazu 22.778.213 i na izlazu 22.597.455 lica. U odnosu na 2021. godinu (31.509.686) promet lica preko državne granice uvećan je za 44,01%.

Promet putnika preko granice sa susjedima, vodenim i vazdušnim putem, za period 2019.-2022.godine:

PROMET LICA				
Država	2022.	2021.	2020.	2019.
Hrvatska	31.036.761	18.360.913	15.684.145	37.560.051
Crna Gora	2.647.077	1.953.552	707.530	2.002.734
Srbija	9.465.417	9.975.832	7.386.162	11.578.758
Vodeni promet	23.014	22.246	9.186	16.211
Vazdušni promet	2.203.399	1.197.143	520.642	1.897.774
Ukupno	45.375.668	31.509.686	24.307.668	53.055.528

- **Promet transportnih sredstava preko državne granice**

Registрован je prelazak državne granice (ulaz i izlaz) 21.812.878 transportnih sredstava u 2022. godini, što predstavlja uvećanje za 54,37% u odnosu na 2021. godinu.

Pregled prometa transportnih sredstava prema granici:

Država	2022.	Udio 2022. (%)	Ulaz		Izlaz	
			2022.	Udio (%)	2022.	Udio (%)
Hrvatska	16.045.235	73,56	8.005.133	36,70	8.040.102	36,86
Srbija	4.651.006	21,32	2.375.095	10,89	2.275.911	10,43
Crna Gora	1.093.923	5,02	549.315	2,52	544.608	2,50
Vodeni promet	475	0,00	276	0,00	199	0,00
Vazdušni promet	22.239	0,10	11.136	0,05	11.103	0,05
Ukupno	21.812.878	100	10.940.955	50,16	10.871.923	49,84

- **Krijumčarenja (carinske i porezne prevare), nelegalna trgovina, oduzeta i zaplijenjena roba na graničnim prelazima, zaplijenjeno oružje i municija**
- Krijumčarenje robama i nedozvoljena trgovina
-

Zbog nedopuštenog prometa raznih vrsta roba i izbjegavanja carinskog nadzora nadležnim tužiteljstvima u 2022. godini, podneseno je 11 službenih izvještaja (2021.- 39) zbog 17 krivičnih djela (2021.- 48), a za koja je prijavljeno 20 lica (2021.- 75), od toga 16 državljana BiH, 2 državljanina Srbije i 2 nepoznatog državljanstva.

Pregled registrovanih krivičnih djela, podnesenih službenih izvještaja i broja prijavljenih lica, sa uporednim podacima za 2022-2019. godinu:

Vrsta KD (kvalifikacija)	Broj KD				Broj službenih izvještaja				Broj lica			
	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.
Krijumčarenje Čl 214 KZ BiH	12	20	21	19	8	14	19	21	15	35	50	20
Organizovanje grupe ljudi ili udruženja za krijumčarenje ili rasturanje neocarinjene robe	2	4	2	0	2	4	15	5	2	11	26	6
Nedozvoljen promet akciznih proizvoda Čl 210a KZ BiH	3	24	19	6	1	21	1	0	3	29	4	0
Ukupno	17	48	42	25	11	39	35	26	20	75	80	26

Privremeno oduzete robe sa podacima 2022.-2019. godine:

Vrsta oduzete robe po KD	Količina oduzete robe				Procijenjena vrijednost oduzete robe			
	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.
Cigarete (kutija)	18.888	157.359	86315	84.142	94.445	86.315	391.630	322.592
Novac u KM i u protuvrijednosti KM	24.229	4.653,2	590,03	554,905	28.113	34.308	34.308	20.531
Stoka sitna (kom)	38	158	47	4	6.346	0	-	4.800
Stoka krupna	4	52	6.029	2.376	5.000	47	8.800	6.000
Duhan u listu i rezani (kg)	79,3	588,3	115	93	400	590,03	17.827	15.426
Tekstilni proizvodi (kom)	16.578	2.021	34.308	20.531	33.156	6.029	26.049,76	35.000
Tehnički proizvodi (kom)	85	37	600	3.351	34.400	115	30.260	32.660
Alkohol (l)	1.500	0	7.930	14.688	15.000	0		-
Ostalo (kg)	0,064	10	86.315	84.142	7.057	7.930	141.842	24.450

Procijenjena vrijednost privremeno oduzetih roba iz krivičnih djela iznosi 308.420,97 KM (2021. - 693.918,803 KM). Granična policija BiH je drugim agencijama zbog nenadležnosti ustupila 33 predmeta (2021. - 39) po kojima je privremeno oduzeta roba u vrijednosti 268.806,39 KM (2021. - 132.353,56KM). Privremeno je, u 2020. godini oduzeto roba i novca u vrijednosti 650.716,76 KM (2019.- 483.366,00 KM).

- Oduzeto oružje, municija, eksplozivna sredstva

Pronađena je i privremeno oduzeta određena količina različitih vrsta oružja i municije. Nadležnim tužilaštvima podneseno je 15 službenih izvještaja (2021.- 12), za 19 krivičnih djela (2021. - 16), protiv 21 fizičko lice (2021. - 18), svih 21 su državljani BiH. Evidentirano je 8 prekršaja (2021.- 7) po kojima je oduzeta određena količina oružja i municije.

Pregled registrovanih krivičnih djela, podnesenih izvještaja i broja prijavljenih lica sa uporednim podacima za 2019-2022. godinu prikazan je u tabeli:

Vrsta KD (kvalifikacija)	Broj KD				Broj službenih izvještaja				Broj lica			
	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019
Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija (tvari)	8	5	4	1	8	4	3	1	6	5	4	1
Neovlašćeni promet oružjem i vojnom opremom, te proizvodima dvojne namjene	3	2	6	5	3	2	4	2	7	5	10	5
Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksplozivnih materija	7	9	1	3	3	6	2	2	7	8	7	2
Ukupno	18	16	11	9	15	12	9	5	21	18	21	8

Pregled vrste i količine oduzetog oružja sa uporednim pokazateljima za period 2019-2022. godine:

Količina oduzetog oružja KD i prekršaji	2022.	2021.	2020.	2019.
Automatske puške	9	2	4	6
Puške i poluautomatske puške	9	13	1	2
Pištolji i automatski pištolji	6	8	10	5
Revolveri	1	1	2	6
Hladno oružje	8	5	4	1
Ostalo	30	1	26	38
Ukupno	63	30	47	58

Privremeno je u 2022. godini po krivičnim djelima i prekršajima oduzeto: puščane municije 1.069 (2021.-943), pištoljske i revolverске municije 547 (2021.-197), lovački patroni 58 (2021.-124), signalne 6 (2021.-0), te ostale municije 90 (2021.-2).

U 2020. godini privremeno je po KD i prekršajima oduzeto 711 komada municije različitog kalibra (2019.- 2207) i to: 169 komada puščane municije (2019.- 2041), 491 komad pištoljske municije (2019.- 42), 50 komada lovačkih patrona (2019.- 56) i 1 komad ostale municije (2019.- 68).

- Broj zapriječenih mjesta pogodnih za ilegalan prelazak državne granice

U prethodnom periodu okončane su aktivnosti zaprečavanja mjesta pogodnih za ilegalni prelazak državne granice BiH. Redovno se nadgledaju i sačinjavaju izvještaji o stanju postavljenih zapreka na granici prema R Srbiji, R Hrvatskoj i Crnoj Gori.

- Otkrivena lica sa potraga

U 2022. godini evidentirano je 2.738 lica za kojima su od strane nadležnih organa raspisane potjernice, raspisi o traganju, mjere zabrane prelaska državne granice, sigurnosno interesantnih lica, lica o kojima je potrebno dostaviti informaciju o prelasku državne granice i ostale potrage što je više za 77,56% u odnosu na 2021. godinu (1.542).

Pregled identificiranih lica kroz potražnu djelatnost u bazama podataka Granične policije BiH u 2022. godini:

Lica pronađena po potragama sudova i drugih nadležnih organa			Watch lista	Zabrane ulaska, izlaska i drugo	Ukupno (potrage, watch, zabrane i drugo)
Aktivne potrage	Obustavljene potrage	Ukupno (aktivne i obustavljene)			
864	430	1.294	405	1.039	2.738

Pregled identificiranih prelazaka i pokušaja prelazaka državne granice lica koja su registrirana u bazama podataka Granične policije BiH u 2022. godini:

Lica pronađena po potragama sudova i drugih nadležnih organa			Watch lista	Zabrane ulaska, izlaska i drugo	Ukupno (potrage, watch, zabrane i drugo)
Aktivne potrage	Obustavljene potrage	Ukupno (aktivne i obustavljene)			
994	603	1.597	714	1.090	3.401

Broj prelazaka tih lica u 2022. godini je 3.401, dok je u 2021. godini evidentirano 2.924 prelazaka, što je više za 16,31%.

Lica pronađena po potragama sudova, INTERPOL-a i drugih nadležnih organa (potjernice, raspisi o traganju i objave o nestalim licima)

- Evidentirana su 864 lica za kojima su potrage nadležnih sudsko policijskih organa u BiH bile aktivne (2021. - 673 lica), odnosno 994 prelazaka tih lica (2021. - 676 prelaska).
- Na osnovu aktivnih potjernica Interpola evidentirano je 123 lice (2021. - 131 lica), odnosno 182 prelazaka tih lica (2021. - 416 prelazaka).
- Broj lica evidentiranih u bazama Interpola po kriminalnoj prošlosti je 388 (2021. - 86 lica), odnosno 638 prelazaka tih lica (2021. - 289 prelazaka).
- Po osnovu mjera zabrane evidentirano je 130 lica (2021. - 161 lica), odnosno 160 prelazak tih lica (2021. - 241 prelaska).
- Broj evidentiranih lica tražitelja azila ili u statusu izbjeglice u BiH je 37 (2021. - 59 lica), odnosno 41 prelazaka tih lica (2021. - 77 prelazaka).
- Po osnovu revizije državljanstva ili samovoljnog ispisa iz državljanstva evidentirano je 9 lica (2021. - 6 lica), odnosno 13 prelazaka tih lica (2020. - 6 prelazaka).
- Evidentirana su 405 lica po osnovu watch liste (2021. - 104 lica) u 714 prelazaka (2021. - 452 prelaska).

Potražna djelatnost (vozila i dr.)

- Po potragama je pronađeno 81 vozilo, dok su u 2021. godini pronađena tri vozila.

Potražna djelatnost (dokumenti)

- Broj pronađenih dokumenata po potragama je 449 (2021. - 424). Pronađena su 165 dokumenta Bosne i Hercegovine (2021. - 193) i 284 strani dokument (2021. - 231).

Lica predana IOM-u

Nadležnim organima u 2022. godini predato je 3.598 stranih državljana, što je za 80,08% više u odnosu na 2021. godinu kada je predato 1.998 lica, a što je manje za (-30,95%) u odnosu na 2020. godinu. Službi za poslove sa strancima BiH predato je 2.636 lica, UINO BiH jedno i ostalim organima 961 lice.

Razlozi za predaju stranih državljana	2022.	udio (%)	2021.	+/- (%) (2021/2022)	2020.	+/- (%) 2020/2021)
Prekoračenje ili ilegalan boravak	3.540	98,39	1.937	45,28	2.805	-30,95
Uhapšeni po potragama	57	1,58	59	-3,39	51	13,55
Carinski prekršaj	1	0,03	2	-50,00	2	0
Ukupno	3.598	100	1.998	80,08	2.858	-30,09

- Ilegalni prelasci BiH granice, broj otkrivenih lanaca odnosno organizatora krijumčara ljudi

Lica otkrivena u ilegalnom prelasku državne granice

U 2022. godini u ilegalnom prelasku državne granice, kao i u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice (ulaz i izlaz) otkriveno je 14.309 lica što je za 61,98% više nego u prethodnoj godini (8.834 lica-2021.).

ILEGALNI/NEZAKONITI PRELASCİ DRŽAVNE GRANICE										
Granica sa	2022.	2021.	+/- (%)	udio 2022. (%)	u BiH	udio (%)	iz BiH	udio (%)	na GP	van GP
Hrvatska	6.666	2.932	127,35	46,59	41	0,29	6.625	46,30	488	6.178
Crna Gora	2.819	1.845	52,79	19,70	2.619	18,30	200	1,40	204	2615
Srbija	4.739	4.020	17,89	33,12	4.735	33,09	4	0,03	43	4696
Vazdušni promet	85	37	129,73	0,59	32	0,22	53	0,37	85	0
Ukupno	14.309	8.834	61,98	100	7.427	51,90	6.882	48,10	820	13.489

U ilegalnom prelasku državne granice u 2020. godini otkriveno je 11.857 lica što je za 102,37% više nego u 2019. godine kada je registrovano 5.859 lica. Od ukupnog broja, 945 lice je otkriveno prilikom ilegalnog ulaska u BiH, dok je prilikom ilegalnog izlaska iz BiH otkriveno 10.912 lica.

ILEGALNI/NEZAKONITI PRELASCİ DRŽAVNE GRANICE										
Granica sa	2020.	2019.	+/- (%)	udio u 2020. (%)	u BiH	udio (%)	iz BiH	udio (%)	na GP	van GP
Hrvatska	10.849	5.078	113,65	91,50	269	28,47	10.580	96,96	361	10.488
Crna Gora	343	92	272,83	2,89	32	3,39	311	2,85	300	43
Srbija	647	592	9,29	5,46	639	67,62	8	0,07	40	607
Vazdušni promet	18	97	-81,44	0,15	5	0,15	13	0,12	18	0
Ukupno	11.857	5.859	102,37	100	945	100	10.912	100	719	11.138

Na graničnim prijelazima otkriveno je 719 lica (na ulazu 48 + na izlazu 671), a van graničnih prijelaza 11.138 lica (na ulazu 897 + na izlazu 10.241).

Od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog ulaska u BiH (7.427) van graničnog prelaza je otkriveno 7.332 i na graničnom prelazu 95, dok je od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska iz BiH (6.882) - van graničnog prelaza otkriveno je 6.157 i na graničnim prelazima 725 lica.

Kao rezultat preduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj liniji, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak, u skladu sa članom 37. Zakona o graničnoj kontroli, od pokušaja nezakonitog ulaska u BiH sa teritorije Republike Srbije i Crne Gore, odvraceno je oko 5.975 lica.⁴

Osobe koje su zatražile azil na granici ili u graničnom pojasu ili imaju izbjeglički status

Namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil 2022. godini izrazilo je 14 lica, dok je prethodne godine namjeru izrazilo 13 lica. Namjere za podnošenjem zahtjeva za azil izražene su u nadležnosti Terenskog ureda Jug - tri (dva državljana Kube i jedan Ukrajine), nadležnosti Terenskog ureda Sjeverozapad - dva (jedan državljanin Turske i jedno lice nosilac PI Kosovo*, u nadležnosti Terenskog ureda Istok jedan državljanin Kube i u nadležnosti Terenskog ureda Aerodrom - osam lica (pet državljana Sirije, jedan Maroka, jedan Ruske Federacije i jedan državljanin Turske).

*Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999

⁴ Radi se o procijenjenom broju lica i u određenom broju slučajeva o istim licima koji vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice.

Deportovane osobe iz BiH, s osvrtom na osobe koje predstavljaju sigurnosnu prijetnju po BiH

Evidentirana su 44 strana državljana (2021. – 19) koji su deportovani iz BiH.

Srbija.....	18	Maroko.....	4	Hrvatska.....	2	Njemačka.....	1
Turska.....	16	Pakistan.....	2	Austrija.....	1		

Razlozi zbog kojih su strani državljani deportovani iz BiH:

- izvršenje KD.....	3
- ilegalan boravak.....	26
- ostali razlozi.....	15

Evidentirana su 1.642 strana državljana, koji su samostalno napustili teritoriju BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje (2021. – 1.390).

Razlozi zbog kojih su strani državljani samostalno napustili BiH:

- rješenje o protjerivanju.....	1.070	ili	65,16%
- otkazan bezvizni režim.....	497	ili	30,27%
- otkazan privremeni boravak.....	30	ili	1,83%
- odbijen zahtjev za boravak.....	29	ili	1,77%
- otkaz boravka sa protjerivanjem.....	13	ili	0,79%
- poništena viza.....	1	ili	0,06%
- otkazan stalni boravak.....	1	ili	0,06%
- odbijen zahtjev za azil.....	1	ili	0,06%

Strani državljani koji su samostalno napustili BiH imali su državljanstvo 76 zemalja, 37 lica sa putnom ispravom Kosovo* i 4 nepoznatog državljanstva. Najveći broj lica su državljani Turske (45,49%), susjednih zemalja (16,50%) i Indije (3,17%).

Evidentirano je 1.686 stranih državljana koji su deportovani iz BiH ili su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje (2021. – 1.409).

*Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/

Vozila vraćena prilikom pokušaja ulaska/izlaska u/iz BiH, uz navođenje razloga

Broj transportnih sredstava kojima nije dozvoljen prelazak državne granice iznosi 2.435 što je više za 47,67% u odnosu na prethodnu godinu kada je evidentirano 1.649 transportnih sredstava.

Broj transportnih sredstava kojima nije dozvoljen ulazak u BiH je 1.847 ili 75,85% od broja vozila kojima nije dozvoljen prelazak, a izlazak je odbijen u 588 slučajeva ili 24,15% od broja vozila kojima nije dozvoljen prelazak državne granice.

Od prelaska državne granice iz navedenih razloga odustala su 3.952 lica, što je više za 7,45% u odnosu na prethodnu godinu kada je evidentirano 3.678 lica. Od broja navedenih lica (3.952) na ulazu u BiH je evidentirano 2.920 ili 73,89%, a na izlazu iz BiH 1.032 ili 26,11%.

Pregled transportnih sredstava prema vrsti granice kojima nije dozvoljen prelazak državne granice:

Država	2022.	Udio (%)	Vraćena TS na	
			ulazu	izlazu
Hrvatska	1891	77,66	1.455	436
Srbija	234	9,61	145	89
Crna Gora	310	12,73	247	63
UKUPNO	2.435	100	1.847	588

- Readmisija/admisija - prihvatanje državljana trećih zemalja lica po sporazumima sa susjednim zemljama

U skladu sa potpisanim međunarodnim Sporazumima o readmisiji-admisiji lica prihvaćena su 804 strana državljana, što je više za 65,09% u odnosu na 2021. godinu (487). Po Sporazumu sa R. Hrvatskom prihvaćeno je 799 stranih državljana, jedan državljan Pakistana i dva Maroka iz Crne Gore, jedan državljan Sirije iz Belgije i jedan državljan Hrvatske iz Turske.

Izvršena je readmisija iz BiH 726 stranih državljana, što je u odnosu na 2021. godinu (575) više za 26,26%. Najveći broj stranaca vraćen je u Tursku (593 ili 81,68%), zatim u Srbiju (63 ili 8,68%) i Crnu Goru (46 ili 6,34%).

- Ulazak državljana zemalja visokog migracijskog rizika

Evidentirani broj prelazaka državne granice BiH lica iz zemalja visokog migracijskog rizika za 2022. godinu iznosi 475.106 od čega na ulazu 253.536 i na izlazu 221.570 lica, što predstavlja negativnu razliku od 31.966 lica.

Pregled prelazaka državne granice državljana zemalja visokog migracionog rizika sa uporednim podacima za period 2019.-2022. godina:

Red. broj	Državljanstvo	2022.			2021.			2020.			2019.		
		ulaz	izlaz	razlika	ulaz	izlaz	razlika	ulaz	izlaz	razlika	ulaz	izlaz	razlika
1	Albanija	67.578	65.298	2.280	46.452	44.210	2.242	15.483	14.897	586	71.899	67.341	4558
2	Afganistan	1.922	1.608	314	321	301	20	103	128	-25	467	371	96
3	Bangladeš	480	321	159	129	116	13	63	62	1	312	275	37
4	Kina	13.072	12.173	899	9.547	8.801	746	9150	8.588	562	83.829	76.694	7135
5	Indija	4.851	4.150	701	1.803	1.651	152	333	339	-6	7.485	6.648	837
6	Iran	967	932	35	754	719	35	346	347	-1	1.151	1.071	80
7	Irak	15.728	13.699	2.029	379	412	-33	149	153	-4	1.693	1.868	-175
8	Palestina	419	407	12	189	180	9	77	72	5	466	439	27
9	Pakistan	1.128	1.048	80	657	727	-70	241	341	-100	1.196	1.132	64
10	Šri Lanka	768	651	117	123	121	2	24	23	1	695	559	136
11	Sirija	1.766	1.574	192	1004	920	84	334	344	-10	1.562	1.480	82
12	Tunis	552	489	63	290	260	30	91	108	-17	507	553	-46
13	Turska	143.282	118.355	24.927	59.193	51.279	7.914	23780	23.624	156	10.7449	97.795	9654
14	Nosioci PI Kosovo*	1.023	865	158	592	433	159	135	190	-55	804	842	-38
Ukupno		253.536	221.570	31.966	121.433	110.130	11.303	50309	49216	1093	279515	257068	22.447

Odbijeni ulasci strancima u BiH, uz navođenje razloga

Registrovano je 2.549 stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH na osnovu člana 24., a u vezi sa članom 19. Zakona o strancima. U odnosu na 2021. godinu (5.038), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH smanjen je za 49,40%.

Pregled odbijenih ulazaka prema granici:

Stranci kojima nije dozvoljen ulazak u BiH				
Na granici sa	2022.	2021.	+/- (%)	Udio
Hrvatskom	644	2.760	-76,67	25,26
Crnom Gorom	324	532	-39,10	12,71
Srbijom	546	1101	-50,41	21,42
Pomorski promet	0	0	/	0,00
Vazdušni promet	1035	645	60,47	40,60
Ukupno	2.549	5.038	-49,40	100,00

*Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999

1.1. Sigurnosni aspekti migracionih tokova

BiH je i dalje izložena povećanom migracionom pritisku, pri čemu je najveći broj ilegalnih prelazaka državne granice na ulazu u BiH zabilježen u zoni odgovornosti JGP Zvornik, Hum, Trebinje i Bijeljina. Kada je u pitanju izlaz iz BiH, ilegalni prelasci državne granice najčešće se bilježe u zoni odgovornosti JGP Gradiška i V. Kladuša.

S tim u vezi, Granična policija BiH preduzima pojačane aktivnosti nadzora državne granice koje obuhvataju vanredno angažovanje ljudstva u organizacionim jedinicama pogođenim migracionim pritiskom, preraspoređivanje ljudstva i tehničkih sredstava u te jedinice iz manje pogođenih organizacionih jedinica. Na osnovu zahtjeva Granične policije BiH za pružanje podrške i Odluka Ministarstva sigurnosti BiH u izvještajnom periodu, kao ispomoć Graničnoj policiji BiH u obavljanju poslova nadzora državne granice, angažovano je ukupno 67 policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (angažovani na području djelovanja JGP Višegrad) i 60 policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (angažovani na području djelovanja JGP Zvornik), na period od mjesec dana.

Na osnovu Sporazuma o pružanju pomoći i operativnoj saradnji u nadzoru granice između Granične policije i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, kao ispomoć Graničnoj policiji BiH u obavljanju poslova nadzora državne granice, angažovana su ukupno 544 policijska službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske (na području djelovanja JGP Hum, Zvornik, Bijeljina i Trebinje). Na temelju potpisanih sporazuma o pružanju pomoći i operativnoj saradnji u nadzoru granice sa Policijom Brčko Distrikta BiH, Ministarstvima unutarnjih poslova Hercegovačko – neretvanskog kantona, Posavskog, Zapadnohercegovačkog i Kantona 10 – Livno, angažovano je ukupno 30 policijskih službenika.

Kao što je već naglašeno u poglavlju, Lica otkrivena u ilegalnom prelasku državne granice (str.10), ove informacije, u ilegalnom prelasku državne granice, kao i u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice (ulaz i izlaz) otkriveno je 14.309 lica što je za 61,98% više nego u prethodnoj godini (8.834 lica).

Od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog ulaska u BiH (7.427) van graničnog prelaza je otkriveno 7.332 i na graničnom prelazu 95, dok je od broja lica otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska iz BiH (6.882) van graničnog prelaza otkriveno 6.157 i na graničnim prelazima 725 lica. Kao rezultat preduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj liniji, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak, u skladu sa članom 37. Zakona o graničnoj kontroli, od pokušaja nezakonitog ulaska u BiH sa teritorije Republike Srbije i Crne Gore, odvraceno je 5.975 lica (Radi se o procijenjenom broju lica i u određenom broju slučajeva o istim licima koji vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice). U ilegalnom prelasku državne granice najviše je državljana Afganistana (3.625), Burundija (1.356) i Pakistana (549).

Trendovi

Trend povećanog priliva migranata u BiH nastavlja se i posebno je naglašen tokom 2018. godine, sa tendencijom rasta u 2019. godine i prva tri mjeseca 2020. godine. Međutim, pandemija bolesti COVID-19 odnosno, mjere koje su provodile tranzitne države na istočnomediteranskoj i zapadnobalkanskoj ruti usporile su kretanje migranata na ovim rutama u periodu u martu i aprilu. Iz naprijed navedenog može se uočiti trend pada vrijednosti u 2020. i 2021. godini u odnosu na 2018. i 2019. godinu, koji je prouzrokovao novonastalom epidemiološkom situacijom vezano za virus COVID-19 kako u BiH, tako i u Evropskom regionu. Međutim, tokom 2022. godine ponovno dolazi do značajnog povećanja vrijednosti koje se mogu dovesti u vezu sa ponovnim preusmjerenjem migrantske rute preko BiH usljed pogoršanja sigurnosne situacije u Ukrajini, zloupotrebe bezvизnog režima u regiji, koje je imao refleksije i na BiH (npr. uvođenje bezvизnog režima od strane R. Srbije državljanima Indije, Burundija, Kube, Kine, itd).

R.B.	DRŽAVLJANSTVO	Ukupan broj obrađenih migranata						Ukupan broj migranata kojima su izdate potvrde o izraženoj namjeri za azil					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	JANUAR		268	821	902	672	476		148	689	782	580	357
2	FEBRUAR		411	1054	2002	773	666		234	935	1898	689	523
3	MART		629	1822	1540	1199	1099		513	1714	1460	1103	952
4	APRIL		1454	2337	128	1381	1624		1322	2255	107	1323	1461
5	MAJ		2368	2884	514	1569	1828		2322	2746	479	1505	1729
6	JUNI		2481	2109	1555	1979	2499		2437	1987	1481	1893	2368
7	JULI		2183	4166	2361	2502	2158		2075	4043	2307	2414	2041
8	AUGUST		2505	3206	2290	1498	2914		2346	3118	2224	1406	2729
9	SEPTEMBAR		3807	3812	2041	1727	4047		3671	3670	1850	1583	3918
10	OKTOBAR		4741	3958	1263	1275	4558		4621	3821	1141	1185	4430
11	NOVEMBAR		2211	2044	924	745	2789		2070	1914	845	677	2579
12	DECEMBAR		844	1089	670	492	2771		740	877	596	330	2622
TOTAL		311	23902	29302	16190	15812	27429	311	22499	27769	15170	14688	25709
TOTAL (2017+2018+2019+2020+2021+2022)		112946						106146					

Kao i u prethodnom periodu i dalje se u najvećoj mjeri radilo o migrantima ekonomske kategorije starosti između 19 - 35 godina iz zemalja visokog migracionog rizika, koji prema njihovim izjavama, nastoje koristiti teritoriju BiH kao tranzitno područje na putu prema zemljama EU. U najvećoj mjeri se radilo o mješovitoj grupaciji migranata i to državljana *Pakistana* (27.590), *Afganistana* (27.492), *Bangladeša* (9.755), *Irana* (7.171), *Iraka* (5.526), *Sirije* (5.489), *Maroka* (4.183) i drugih zemalja prema gore prikazanoj tabeli, koji su nakon ulaska u BiH izražavali namjeru za azil kod nadležnih agencija.

Broj preduzetih operativnih policijskih akcija (pojedinačnih i zajedničkih)

Granična policija BiH je tokom 2022. godine provela 70 operativnih akcija, od kojih je 35 realizovano na lokalnom nivou, 21 operativna akcija na centralnom nivou i 14 na regionalnom nivou.

U skladu sa naredbama Suda BiH pod nadzorom Tužilaštva BiH, realizovana je operativna akcija "Diablo 2" u saradnji sa EUROPOL-om, zbog postojanja osnova sumnje da je veći broj lica kao članovi grupe za organizovani kriminal, počinio krivično djelo „Organizovani kriminal“ iz člana 250. stav a KZ BiH, a u vezi s krivičnim djelom „Neovlašteni promet opojnim drogama“ iz člana 195. KZ BiH i krivičnim djelom „Pranje novca“ iz člana 209. KZ BiH, na način da su organizovano iz BiH i drugih država regije krijumčarili veće količine opojne droge marihuane – skanka u države Evropske unije.

U saradnji s policijskim službenicima Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, pod nadzorom Tužilaštva BiH, a po naredbama Suda BiH, realizovana je operativna akcija "Kod" zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo „Organizovani kriminal“ iz čl. 250 KZ BiH, a u vezi s krivičnim djelima „Neovlašten promet opojnim drogama“ iz čl. 195 KZ BiH i „Primanje dara i drugih oblika koristi“ iz čl. 217. Osumnjičene osobe su, kao pripadnici grupe za organizovani kriminal među kojima i jedan policijski službenik Granične policije BiH, organizovano učestvovala u međunarodnom neovlaštenom prometu većih količina opojne droge iz Crne Gore prema BiH i dalje prema državama Evropske unije.

S ciljem sprečavanja krijumčarenja ljudi, Granična policija BiH je realizovala tri operativne akcije. Operativna akcija „Zapad“ realizovana je u cilju prekida lanca organizovanog krijumčarenja državljana Turske iz Crne Gore na teritoriju BiH i dalje zemlje EU.

Podnesen je Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu zbog osnova sumnje da je više lica počinilo KD „Udruživanje radi činjenja krivičnih djela“ iz čl. 249. st. 1. KZ BiH, a u vezi sa KD-om „Krijumčarenje ljudi“ iz čl. 189. st. 1., 2. i 3. KZ BiH. Operativna akcija „San“ je realizovana u saradnji sa SIPA-om i Službom za poslove sa strancima, s ciljem sprečavanja i dokazivanja KD-a „Krijumčarenje ljudi“ iz čl. 189. KZ BiH. U okviru operativne akcije "Insider", koja je realizovana u julu 2022. godine, četrnaest državljana BiH je osumnjičeno da su počinili krivično djelo „Krijumčarenje ljudi“.

2. PREKOGRANIČNI KRIMINALITET

Ekonomski kriminal i porezne utaje s naglaskom na kaznena djela korupcije i iznude

U 2022. godini zbog izvršenja koruptivnih krivičnih djela nadležnim tužilaštvima podnesena su 3 službena izvještaja (2021. - 10) zbog izvršenja 4 krivična djela (2021. - 13) za koja su osumnjičena 3 državljana BiH (2021. – 28 lica i to 25 državljana BiH, 2 Crne Gore i 1 R.Turske). Pregled broja djela, podnesenih službenih izvještaja i prijavljenih lica vezano za koruptivna krivična djela, sa uporednim podacima za isti period 2021. godine:

	Broj krivičnih djela			Broj sl. izvještaja			Broj prijavljenih lica		
	2022	2021	±(%)	2022	2021	±(%)	2022	2021	±(%)
Zloupotreba službenog položaja	0	5	/	0	4	/	0	14	/
Davanje dara i drugih oblika koristi	0	3	/	0	1	/	0	7	/
Primanje dara i drugih oblika koristi	4	5	-20,00	3	5	-40,00	3	7	-57,14
Ukupno	4	13	-69,23	3	10	-70,00	3	28	-89,29

Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga

U 2022. godini evidentirano je 136 krivičnih djela (2021.- 143). Nadležnim tužilaštvima podneseno je 117 službenih izvještaja (2021.- 139). Prijavljeno je 142 lica (2021.- 150) od kojih je 112 državljana BiH, 12 državljana Hrvatske, 8 Austrije, 4 Srbije i 6 Slovenije. Kod nadležnih sudova prekršajno je procesuirano 80 lica (2021. - 77) za počinjenih 80 prekršaja (2021.- 77).

U 2020 . godini evidentirano je 117 krivičnih djela (2019.- 96). Nadležnim tužilaštvima podneseno je 110 službenih izvještaja (2019.- 93). Prijavljeno je 121 lica (2019.- 104). Kod nadležnih sudova prekršajno je procesuirano 78 lica (2019. - 141) za počinjenih 78 prekršaja (2019.- 142).

Pregled sa uporednim podacima iz 2021./2022. i 2019./2020 godine. :

KD-a / Izvještaji	2022.	2021.	±(%)	2020.	2019.	± (%)
Broj izvršenih krivičnih djela	136	143	-5%	117	96	21,88
Broj osumnjičenih lica	142	150	-5%	121	104	16,35
Broj podnesenih službenih izvještaja	117	139	-16%	110	93	18,28
Broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka/izdatih prekršajnih naloga	80	77	4%	78	141	-44,68

Vrsta KD (kvalifikacija)	Broj KD				Broj sl. izvještaja				Broj lica			
	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.
Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga	119	130	106	79	103	126	100	76	118	136	110	83
Neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga	11	12	3	10	9	12	3	10	11	13	4	14
Neovlašten promet opojnim drogama	6	1	8	7	5	1	7	7	13	1	7	7
Ukupno	136	143	127	96	117	139	110	93	142	150	121	104

Krivotvorenje ličnih isprava (krivotvorenje ličnih iskaznica, vozačkih dozvola, pasoša)

Pripadnici Granične policije BiH u 2022.godini su izvršili privremeno oduzimanje 262 dokumenta, 123 dokumenta na ulazu u BiH, 134 dokumenta na izlazu iz BiH i 5 dokumenta u graničnom pojasu, za koje postoji sumnja da su falsifikovani, što je smanjenje za 21% u odnosu na isti period prethodne godine (317).

Vrsta dokumenta	Ukupan broj			
	2022.	2021.	2020.	2019.
Pasoš	48	54	37	82
Vozačka dozvola	62	50	40	45
Lična karta	26	44	35	70
CEMT dozvola	20	9	6	24
Viza	26	6	1	10
Dozvola boravka	46	27	6	21
Saobraćajna dozvola	3	5	4	11
Ostalo	31	122	44	16
Ukupno	262	317	173	279

Terorizam (broj krivičnih djela, broj potjernica za licima koje se dovode u vezu sa terorističkim aktivnostima, eventualno inicirana lica, grupe i organizacije koje se bave terorističkim aktivnostima i njihova povezanost sa međunarodnim terorističkim grupama i organizacijama, teroristički akti u BiH, financiranje terorizma i povezanost sa organizovanim kriminalom.)

U 2021. godini nije evidentirano nijedno krivično djelo terorizma.

Granična policija BiH je nadležnim organima u 2022. godini prosljedila informacije o prelasku državne granice za 405 sigurnosno interesantnih lica, od kojih se neke odnose na prelazak državne granice lica koja se mogu dovesti u vezu i sa terorizmom. Također, Granična policija je dostavila podatke o putnim dokumentima, licima koja su bila u njihovom društvu, vozilima koja su ta lica koristila prilikom prelaska državne granice i sl.

Procjena sigurnosnog stanja s prijedlogom mjera

U izvještajnom periodu pripadnici Granične policije BiH su uspješno realizovali zadatke i aktivnosti iz svoje nadležnosti koji se odnose na granične provjere, nadzor državne granice i sigurnost vazdušnih luka. U realizaciji navedenih zadataka do punog izražaja je došla uspostavljena saradnja Granične policije BiH sa partnerskim agencijama u BiH i vani.

Vanredno angažovanje policijskih službenika Granične policije BiH u jedinice GP koje su najviše pogođene migrantskom krizom, kontinuirano se provodi. U navedenu svrhu, Granična policija BiH sačinila je Okvirni plan djelovanja u nadzoru državne granice BiH sa ciljem podizanje nivoa spremnosti da planski i organizirano poduzme mjere i radnje iz svoje nadležnosti u cilju adekvatnog odgovora na pojačani migracijski pritisak na teritoriju Bosne i Hercegovine sa teritorija Republike Srbije i Crne Gore. Također, sačinjen je i Okvirni plan upotrebe i brzog angažovanja jedinica Granične policije BiH za podršku i kontrolu sa osnovnim ciljem podizanje nivoa spremnosti i operativnosti u izvršavanju zadataka nadzora i kontrole prelaska državne granice BiH, te pružanju pomoći ostalim jedinicama Granične policije BiH u vidu brzog i adekvatnog odgovora na pojačani migracijski pritisak na teritoriju Bosne i Hercegovine.

U narednom periodu **ključni prioriteti** su:

- adekvatno kadrovski popuniti Graničnu policiju BiH,
- otkloniti nedostatke u pogledu infrastrukture i opreme koja se koristi za granične provjere,
- opremiti Graničnu policiju BiH za izvršavanje poslova nadzora granice.

3. KRETANJE KRIMINALA U BIH

Ukupan broj registriranih krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2022. godini (23.171) je manji za 3,78% u odnosu na 2021. godini (24.083). Sve ovo ukazuje na to da se bazična sigurnost u Bosni i Hercegovini stabilizuje i pored niza sigurnosnih izazova i rizika, za koje treba naći prave mjere i odgovore, kao i činjenice da se policija susreće sa sve složenijim krivičnim djelima.

Ukupan broj registriranih krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2020. godini (24.617) je manji za 0,64% u odnosu na 2019. godini (24.776). Dok je broj KD u 2019. godini manji za 1,53% u odnosu na 2018. godinu (25.161).

Ukupan broj registriranih krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2019. godini (24.685) je manji za 1,89% u odnosu na 2018. godini (25.161). Dok je broj KD u 2018. godini manji za 6,86% u odnosu na 2017. godinu (27.016).

Smanjenju broja registriranih izvršilaca krivičnih djela doprinijele su brojne policijske mjere, među kojima i preventivne. U 2022. godini, na nivou BiH, od ukupnog broja izvršilaca krivičnih djela 2,6% se odnosi na maloljetne osobe što je smanjenje u odnosu na 2021. godinu kada je bilo 3,2%.

Ukupan broj izvršilaca registriranih krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2020. godini iznosio je 18.776, a u 2019. godini 19.595 osobe, što je manje za 4,2 %. Smanjenju broja registriranih izvršilaca krivičnih djela doprinijele su brojne policijske mjere, među kojima i preventivne. U 2020. godini, na nivou BiH, od ukupnog broja izvršilaca krivičnih djela 2,6% se odnosi na maloljetne osobe što je smanjenje u odnosu na 2019. godinu kada je bilo 3,2%.

Stanje sigurnosti na području Federacije Bosne i Hercegovine, prema statističkim podacima kantonalnih Ministarstava unutrašnjih poslova i Federalne uprave policije, prezentovanih po zadatim segmentima za period: januar-decembar 2022. godine u odnosu na uporedni period 2021. godine, karakteriše smanjenje:

- broja izvršenih krivičnih djela za 580 (ili 3,68%),
- broja registrovanih prekršaja iz oblasti javnog reda i mira za 8.936 (ili 35,26%),
- broja napada na ovlaštena službena lica za jedan (ili 1,43%) te povećanje broja saobraćajnih nesreća za 854 (ili 4,17%).

U 2022. godini, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je nadležnim tužilaštvima podnijelo 5.890 izvještaja protiv 6.591 lica, zbog osnova sumnje da su počinila 6.830 KD. Smanjen je ukupan broj KD za 3,3% u odnosu na 2021. godinu. Koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosi 87,7% a koeficijent rasvijetljenosti KD izvršenih od strane nepoznatih lica 70,8%.

Broj KD opšteg kriminaliteta (5.748) smanjen je za 2,9% u odnosu na uporednu godinu Povećan je koeficijent ukupne rasvijetljenosti (85,6%), dok je u 2021. godini koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosio je (84,7%) što je povećanje za (0,9%), a koeficijent rasvijetljenosti po nepoznatom izvršiocu u 2022. godini (69,4%), a u 2021. godini po nepoznatom izvršiocu (70,5%), što je manje za (-1,1%).

Državna agencija za istrage i zaštitu je realizovala 70 operativnih akcija, od kojih se šest odnosilo na krivična djela ratnih zločina. Kriminalističko-istražno odjeljenje i Finansijsko-obavještajno odjeljenje realizovali su ukupno 64 operativne akcije, od kojih su 32 realizovane samostalno a 32 u saradnji sa policijskim organima u BiH i drugim institucijama u BiH. Lišeno je slobode 195 lica, od kojih je 21 za krivična djela ratnih zločina.

Izveštajima i dopunama izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu prijavljena su 242 krivična djela ili 8% manje u odnosu na 2021. godinu kada su otkrivena i prijavljena 263 krivična djela.

Tabelarni prikaz broja registrovanih KD u BiH i broj izvršilaca KD u BiH za period 2018.-2022. godina:

RB	INSTITUCIJE U BIH	Broj registrovanih KD u BiH					Broj izvršilaca registrovanih KD u BiH				
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1.	FMUP	16.120	15.925	16.274	15.756	15.176	12.137	11.884	11.369	11.762	11.311
2.	MUP RS	7.848	7.611	7.211	7.062	6.830	6.497	6.240	6.134	6.322	6.591
3.	PBD BiH	588	492	403	487	399	493	401	293	346	347
4.	GP BiH	375	396	350	414	450	472	451	468	484	507
5.	SIPA	230	261	279	263	242	379	452	341	378	376
6.	UIO	124	91	100	101	74	119	165	171	171	139
	UKUPNO	25.285	24.776	24.617	24.083	23.171.	20.097	19.593	18.776	19.463	19.271

4. ORGANIZOVANI KRIMINAL U BIH

Državna agencija za istrage i zaštitu je istraživala djelovanja pojedinaca i grupa koji se dovode u vezu sa svim pojavnim oblicima kriminala sa elementima organizovanog kriminala. Tužilaštvima u BiH podneseno je 15 izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu kojima je prijavljeno 149 fizičkih lica i četiri pravna lica i tri dopune izvještaja kojima je prijavljeno šest fizičkih lica i četiri pravna lica. To je za 5% manje izvještaja i dopuna izvještaja i 109% više prijavljenih lica u odnosu na 2021. godinu kada je podneseno 13 izvještaja kojima su prijavljena 63 fizička lica i šest dopuna izvještaja kojima je prijavljeno 16 fizičkih lica.

Izvještaji o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu i dopune izvještaja organizovanog kriminala – UKUPNO 2019.-2022.						
	Izvještaji i dopune			Prijavljena lica		
Godine	2021.	2022.	+/- %	2021.	2022.	+/- %
Izvještaji	13	15	15%	62	153	147%
Dopune	6	3	-50%	16	10	-38%
UKUPNO	19	18	-5%	78	163	109%
Godine	2019.	2020.	+/- %	2019.	2020.	+/- %
Izvještaji	21	10	-52%	224	73	-67%
Dopune izvještaja	6	5	-17%	13	12	-8%
UKUPNO	27	15	-44%	237	85	-64%

Provedeno je u 2022. godini 16 operativnih akcija, što je 30% manje u odnosu na 2021. godinu kada su provedene 23 akcije, a u 2020 godini 14 operativnih akcija, što je 7% manje u odnosu na 2019. godinu kada je provedeno 15 akcija.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je u borbi protiv organizovanog kriminala realizovalo 84 operativne akcije, od kojih je 19 međunarodnih. Nadležnim tužilaštvima je podneseno 215 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima protiv 465 lica. Otkriveno je 18 organizovanih kriminalnih grupa.

Prema podacima Ministarstva unutrašnjih poslova FBiH, iz Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine - krivična djela u oblasti dogovora, pripremanja, udruživanja i organizovanog kriminala evidentirano je 29 krivičnih djela (u uporednom periodu 2021. godine nisu evidentirana krivična djela iz ove oblasti) protiv 41 lica, dok je 14 lica lišeno slobode i tri krivična djela iz oblasti ostalih djela prema Krivičnom zakonu BiH za koja su prijavljena dva lica.

Strategija za borbu protiv organizovanog kriminala u BiH 2023.-2026.godina

U Izvještaju Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2021. godinu, naglašeno je da Bosna i Hercegovina treba izraditi i usvojiti novu Procjenu prijetnji od teškog i organizovanog kriminala (SOCTA), u skladu sa metodologijom EUROPOL-a, a koju će pratiti strateški i operativni akcioni planovi. Također, jedna od preporuka sa petog sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost između Evropske unije i Bosne i Hercegovine, koji je održan 17. i 18. decembra 2020. godine, je potreba usvajanja strateškog pristupa u borbi protiv organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini.

S time u vezi, Radna grupa je u predviđenom roku sačinila Prijedlog teksta Strategije, te obrazac za Izvještavanje o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala u Bosni i Hercegovini (2023-2026), koji su usvojeni na 3. sjednici Vijeća ministara BiH koja je održana 23.02.2023 godine. Ključni strateški ciljevi su prevencija organiziranog kriminala u svim njegovim oblicima, otkrivanje i kazneno gonjenje organiziranih kriminalnih grupa; zaštita društva i ekonomije od organiziranog kriminala i promocija saradnje i partnerstva u ovoj oblasti.

Vijeće ministara BiH je zadužilo nadležne institucije i agencija za provedbu zakona, čiji su predstavnici učestvovali u radu Radne grupe, da u roku od tri mjeseca donesu vlastite akcijske planove za njezinu provedbu. Sve institucije izvjestile su da su donijele vlastite Akcione planove za raealizaciju Strategije za borbu protiv organizovanog krimnala 2023-2026. Radna grupa je u obavezi Vijeću ministara BiH dostaviti najmanje jedanput godišnje izvještaj o implementaciji Strategije i akcionih planova. Prvi ovakav izvještaj biće dostavljen Vijeću ministara BiH u prvom kvartalu 2024. godine.

5. ANALIZA SIGURNOSNIH IZAZOVA U BOSNI I HERCEGOVINI IZ OBLASTI TERORIZMA⁵

Na području BiH u periodu 2018.-2022. godine nije izvršeno niti jedno krivično djelo koje se može svrstati u terorizam. Nisu zabilježeni podaci da se BiH koristi za pripremu nekog terorističkog djela, ali imajući u vidu kompleksnost ukupnih tendencija u vezi s terorizmom, ova se mogućnost ne može potpuno isključiti.

Pokazatelji sigurnosnog stanja na polju terorizma i nasilnog ekstremizma u BiH tokom 2018.-2022. godine, uglavnom se dovode u vezu s upućivanjem prijetnji, izvršenjem određenog broja napada na pripadnike pravosudnih, policijskih i političkih struktura, kao i predstavnike medija, boravkom i povratkom državljana BiH na stranim ratištima, zatim djelovanjem i aktivnostima izdiferenciranih sigurnosno-interesantnih osoba ultrakonzervativnih stajališta.

Faktori koji se odnose na pojedina lokalna, regionalna i globalna kretanja vezana za različite aspekte sigurnosti (terorizam, različiti oblici nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, te druga djela nasilja i netolerancije različitih motiva), značajno su uticali na sigurnosne prilike u BiH u prethodnom periodu. Ovi faktori i dalje imaju kontinuiranu ugrožavajuću dimenziju.

Posebnu sigurnosnu dimenziju predstavlja ambijent za intenziviranje različitih oblika nasilnog ekstremizma pogodnih za jačanje terorističke osnove, kao i formi organizovanog kriminala i korupcije.

Kada je riječ o nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koja vodi ka terorizmu, trenutni pokazatelji sigurnosne situacije u BiH, posmatrani kroz aktuelna, ali i ranija saznanja, ukazuju da je BiH u posmatranom periodu bila stalno suočena i opterećena sa mnogim aspektima sigurnosnih pojava, rizika i izazova, a povremeno i konkretnim pojedinačnim prijetnjama, koje dotiču i opterećuju zemlje regije Zapadnog Balkana i šire. Sličan trend je prisutan i u aktuelnom trenutku.

⁵ Izvodi iz dokumenta izrađenog od strane Stručne podgrupe za područje sigurnosti, a na osnovu Informacija o procjeni stanja sigurnosti i mogućih prijetnji u narednom periodu u BiH u vezi s terorizmom, kao i relevantnih podataka sukladno međunarodno preuzetim obavezama koje su dostavljene od strane nadležnih institucija u BiH: Državna Agencija za istrage i zaštitu - SIPA, Obavještajno sigurnosna agencija BiH, Služba za poslove sa strancima, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalna uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i Policija Brčko distrikta BiH.

Strani teroristički borci - odlazak i povratak sa stranih ratišta

Sigurnosno-interesantni indikatori u proteklom periodu uglavnom se dovode u vezu s odlaskom i boravkom državljana BiH na sirijsko-iračkom ratištu, njihovim učešćem u oružanim sukobima, povratkom sa stranih ratišta te detektovanjem mogućih sigurnosno-interesantnih aktivnosti povratnika.

BiH se uspješno suočila s izazovom prvog organizovanog povratka državljana BiH iz zone sukoba u decembru 2019. godine. Izvršena je repatrijacija državljana BiH iz Sirije, njih ukupno 25 i to: 7 muškaraca, 6 žena i 11 djece te jedno dijete bez pratnje. Povratak je uspješno realizovan na kontrolisan način, a u skladu sa pozitivnim zakonodavstvom BiH i međunarodno preuzetim obavezama u području borbe protiv terorizma, te obavezama preuzetim u sklopu članstva BiH u antiterorističkoj i anti-ISIL koaliciji.

Sigurnosno - interesantni indikatori u proteklom periodu dovode se u vezu i s odlaskom i boravkom državljana BiH na ukrajinskom ratištu, njihovim učešćem u oružanim sukobima, povratkom sa stranih ratišta, detektovanjem mogućih sigurnosno-interesantnih aktivnosti povratnika.

Finansiranje terorizma

U smislu finansiranja terorizma, a prema Procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH za period 2018. -2022. godina sektor koji je najviše zloupotrijebljen je bankarski sektor, Western union i sektor nekretnina - prodaja vlastite imovine, a u smislu odlaska stranih terorističkih boraca na strana ratišta. Ovi sektori su iskorišteni za navedenu namjenu kroz vršenje novčanih transakcija koje baš i ne odstupaju od uobičajenih transakcija koje se obavljaju u sklopu svakodnevnih životnih potreba.

Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma je također obuhvatila i stanje u NVO sektoru i identifikovani su određeni nedostaci koji se ogledaju u činjenici da jedinstveni registar uspostavljen, ali nije u potpunosti funkcionalan. Kao nedostaci se također navode i činjenice da se u NVO sektoru nadzor provodi samo u pogledu finansijskog poslovanja u poreske svrhe.

Ultrakonzervativne religijske grupe koje se mogu povezati s terorizmom ili nasilnim ekstremizmom koji vodi ka terorizmu

Nastavljene su ranije aktivnosti pojedinih pripadnika ultrakonzervativnih religijskih grupa u BiH i okruženju koji svojim djelovanjem nastoje proširiti svoje radikalne vjerske pravce i pridobiti nove sljedbenike na području cijele BiH. Ove aktivnosti predstavljaju pogodno tlo za nasilni ekstremizam i radikalizaciju koji mogu voditi ka terorizmu. U periodu 2018. i 2020. godine detektovana je pasiviziranost sigurnosno-interesantnih osoba iz ultrakonzervativnih religijskih struktura s područja BiH. Ipak i pored toga, unutar ove kategorije i dalje je prisutno njihovo verbalno

istupanje protiv ustavno-pravnog poretka BiH, demokratije, tradicionalnih religijskih opredjeljenja i modaliteta ponašanja u BiH, a manji broj najradikalnijih među njima su u svojim istupima, verbalno ili putem Interneta i društvenih mreža, izražavali i pozitivne stavove o ideologiji koju promoviše ISIL. Treba istaći i činjenicu da su minimizirane mogućnosti da takvi istupi dožive pozitivan odjek u javnosti u BiH, jer kao takvi nikada nisu uspjeli dobiti značajniju podršku među građanima BiH.

Incidenti motivisani predrasudama i krivična djela počinjena iz mržnje⁶

Uprkos adekvatnom zakonodavnom okviru za provođenje istrage, krivično gonjenje i suđenje za krivična djela počinjena iz mržnje, i dalje je prisutan neadekvatan institucionalni odgovor. Ogromna većina incidenata – skoro 80 posto – ostala je u predistražnoj fazi sa slabim izgledima da budu istraženi kao incidenti ili krivična djela počinjena iz mržnje.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske evidentira sve prijavljene slučajeve i po istim postupima. Tako je u 2022. godini evidentirano 28 slučajeva, a u 2021. godini 29 slučajeva.

Institucionalni propust u prepoznavanju nasilja iz mržnje dovodi do uskraćivanja prava žrtava na zaštitu i sigurnost i dovodi do nekažnjavanja počinitelja.

Zloupotreba interneta i društvenih mreža

Ekstremno-radikalne strukture u BiH u potpunosti su prepoznale ogroman potencijal, veliku prednost i korist masovnih medija i društvenih mreža, jer pružaju maksimalan efekat s minimalnim troškovima, s malo tehničkog znanja i bez velike upotrebe vlastitih resursa.

Pojedine društvene mreže se, pored međusobnog komuniciranja i propagande radikalnih ideologija, sve intenzivnije koriste za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija za prikupljanje novčanih sredstava, vrbovanje, mobilizaciju i obučavanje novih članova, te međusobno umrežavanje i povezivanje.

Migracije

Vodeći računa o međunarodnim standardima zaštite ljudskih prava, pitanje migracija u postojećim uslovima može se posmatrati i kao sigurnosno pitanje, posebno u smislu mogućeg korištenja migrantskih tokova za kretanje potencijalnih terorista. Ovaj rizik dodatno naglašavaju problemi identifikovani kroz nadležnosti različitih službi i agencija po pitanju migranata, različite pristupe u postupanju vezanom za migrante, postojeće jezičke barijere, nepoznate tokove novca koji koriste migranti, nemogućnost utvrđivanja identiteta, nepostojanje jasnih procedura i instrukcija, te nedovoljnu saradnju organa, agencija i službi u postupanju s migrantima, kao i niz drugih limitirajućih faktora identifikovanih u praksi. Sve ovo ostavlja prostor da se fluktuacija migranata posmatra između ostalog i kao sigurnosno pitanje u kontekstu terorizma.

⁶ Informacija Misije OSCE-a u BiH

6. PRIVREDNI I FINANSIJSKI KRIMINAL

Kada se govori o krivičnim djelima iz oblasti privrednog i finansijskog kriminaliteta, te korupcije može se reći da su ovo složena krivična djela za koja je potrebno više vremena i angažovanje većeg broja istražitelja, koji imaju potrebno iskustvo u radu na složenim krivičnim djelima iz ove oblasti kriminala. Posebno treba imati u vidu da su ova krivična djela povezana sa drugim krivičnim djelima i da su počinioci uglavnom organizirane kriminalne grupe koje duže vrijeme planiraju izvršenje ovih djela, što ih čini težim i zahtjevnijim za otkrivanje i dokazivanje.

PRIVREDNI, FINANSIJSKI KRIMINAL I KORUPCIJA NA PODRUČJU F BiH						
PERIOD:JANUAR- DECEMBAR	BROJ KRIVIČNIH DJELA	BROJ OTKRIVENIH KD	% OTKRIVENOST KD	BROJ PRIJAVLJENIH LICA	BROJ POVRATNIKA U VRŠENJU KD	BROJ LICA LIŠENIH SLOBODE
2021. GODINA	574	571	99.48%	478	67	35
2022. GODINA	571	559	97.90%	324	43	24
RAZLIKA	-3	-12	-1.58%	-154	-24	-11
TREND	-0.52%	-2.10%	-1.58%	-32.22%	-35.82%	-31.43%
2019. GODINA	469	464	98.93%	475	41	64
2020. GODINA	766	762	99.48%	440	45	48
RAZLIKA	297	298	0.54%	-35	4	-16
TREND	63.33%	64.22%	0.54%	-7.37%	9.76%	-25.00%

Uporedni pokazatelji krivičnih djela privrednog, finansijskog kriminala i korupcije

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske u 2022. godini je registrovalo smanjen broj otkrivenih KD privrednog kriminaliteta (ukupno 476 KD) za 3,8% u odnosu na 2021. godinu (495 KD). U oblasti suzbijanja privrednog kriminaliteta otkrivena su 503 KD privrednog kriminaliteta, što je za 17,1% manje u odnosu na 2019. godinu (607). Tužilaštvima su podnesena 304 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima (za 12,6% manje) i prijavljena su 444 lica (za 7,1% manje).

Državna agencija za istrage i zaštitu je u 2022. godini tužilaštvima u BiH podnijela 50 izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela finansijskog kriminala i krivična djela korupcije, protiv ukupno 144 lica, od kojih 139 fizičkih lica i pet pravnih lica i šest dopuna

izvještaja protiv sedam fizička lica, što je za 2% više izvještaja i dopuna izvještaja i 24% više prijavljenih lica u odnosu na 2021. godinu kada su podnesena 42 izvještaja protiv ukupno 88 lica od kojih je 87 fizičkih i jednog pravnog lica i 13 dopuna izvještaja protiv 34 fizička lica.

Tužilaštvima u BiH, u 2020. godini, podneseno je 16 izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela finansijskog kriminala i krivična djela korupcije, protiv ukupno 85 lica, od kojih je 78 fizičkih lica i sedam pravnih lica i sedam dopuna izvještaja protiv 15 fizičkih lica. U 2019. godini podnesena su 22 izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela finansijskog kriminala i krivična djela korupcije, protiv ukupno 204 lica, od kojih je 191 fizičko lice i 13 pravnih lica i osam dopuna izvještaja protiv 19 lica, od kojih je 16 fizičkih lica i tri pravna lica.

Zajednička karakteristika krivičnih djela privrednog kriminaliteta je njihova prikrivenost, odnosno otežano otkrivanje krivičnog djela i izvršilaca, te velika materijalna šteta koju čine.

RB	INSTITUCIJE U BIH	Broj evidentiranih KD u BiH					Broj prijavljenih lica za KD u BiH				
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
	FMUP	471	469	766	574	571	461	476	440	478	324
	MUP RS	680	607	503	495	476	557	478	444	442	408
	PBD BiH	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-
	GP BiH	1	2	48	50	48	10	4	85	77	85
	SIPA	34	29	37	59	68	115	204	85	88	144
	UIO	122	-	84	92	84	-	-	169	169	138
	UKUPNO	1.309	1.107	1.438	1.270	1.247	1.143	1.162	1.214	1.211	1.129

Tabela: Privredni i finansijski kriminal u BiH za period 2018. – 2022.

7. OPŠTI KRIMINALITET

Imovinski delikti su i dalje najzastupljeniji oblik opšteg kriminaliteta.

Na osnovu podataka Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske broj evidentiranih krivičnih djela opšteg kriminaliteta (5.748 KD) je u padu za 2,9% u odnosu na uporednu godinu.

r.b..	Opšti kriminalitet	2022.	2021.	+ - %
1.	Br evidentiranih KD opšteg kriminaliteta	5.748	5.922	-2,9
1.1.	Broj krivičnih djela po poznatom počiniocu	3.113	2.927	6,4
1.2.	Broj krivičnih djela po NN počiniocu	2.635	2.995	-12,0
2.	Broj podnesenih izvještaja tužilaštvu	5.061	5.100	-0,8
3.	Broj prijavljenih lica	5.425	5.212	4,1
	- maloljetnici	153	142	7,7
	- povratnici	1.509	1.681	-10,2
4.	Broj rasvijetljenih KD po NN	1.920	2.227	-13,8
4.1.	od počinjenih u toku godine	1.789	2.063	-13,3
4.2.	iz prethodnih godina	131	164	-20,1
5.	Pričinjena materijalna šteta u KM	9.760.782	8.602.555	13,5
	Koeficijent ukupne rasvijetljenosti (%)	85,6	84,7	
	Koeficijent rasvijetljenosti po NN (%)	69,4	70,5	

Tužilaštvima je podneseno 5.061 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima opšteg kriminaliteta (manje za 0,8%) i prijavljeno je 5.425 lica (više za 4,1%), od kojih su 153 maloljetnika i 1.509 povratnika. Broj maloljetnika je veći za 7,7%, a broj povratnika za 10,2% manji u odnosu na uporednu 2021. godinu.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela opšteg kriminaliteta (5.748), policijski službenici su u 109 slučajeva lišili slobode počinioc u toku ili neposredno nakon izvršenog KD.

Prema podacima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske Imovinska krivična djela (2.757 KD) su u padu za 10,4%. Od težih imovinskih KD smanjen je broj KD Teška krađa za 16,4%, dok je broj KD Razbojništava povećan 15 KD (ili za 71,4%). Broj KD u vezi sa otuđenjem vozila smanjen je za 17,9%. Koeficijent ukupne rasvijetljenosti KD u vezi sa otuđenjem motornih vozila iznosi 70,8%, a koeficijent po NN 67,4%.

KZ F BiH	2021.	2022.	(%) TREND KD	2021.	2022.	(%) TREND KD	2021.	2022.	(%) TREND OTKRIVE NOSTI KD
PROTIV USTAVNOG PORETKA	10	9	-10.00%	1	1	0.00%	8	5	-37.50%
PROTIV ŽIVOTA I TIJELA	784	870	10.97%	71	94	32.39%	729	799	9.60%
PROTIV SLOBODE I PRAVA ČOVJEKA I GRAĐANINA	697	759	8.90%	49	46	-6.12%	650	712	9.54%
TERORIZMA	1	0	-100.00%	0	0	/	1	0	-100.00%
PROTIV SPOLNE SLOBODE I MORALA	114	126	10.53%	3	2	-33.33%	111	122	9.91%
PROTIV BRAKA, PORODICE I MLADEŽI	1002	969	-3.29%	4	1	-75.00%	1002	969	-3.29%
PROTIV ZDRAVLJA LJUDI	1852	1905	2.86%	181	216	19.34%	1815	1867	2.87%
PROTIV PRIVREDE, POSLOVANJA I SIGURNOSTI PLATNOG PROMETA	133	176	32.33%	1	0	-100.00%	132	175	32.58%
IZ OBLASTI POREZA	4	26	550.00%	0	0	/	4	26	550.00%
RADNIH ODNOSA	2	1	-50.00%	0	0	/	2	1	-50.00%
PROTIV IMOVINE	7651	7082	-7.44%	2331	2488	6.74%	2721	2584	-5.03%
PROTIV OKOLIŠA, POLJOPRIVREDE I PRIRODNIH DOBARA	191	194	1.57%	66	43	-34.85%	118	104	-11.86%
PROTIV OPĆE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE	324	331	2.16%	53	85	60.38%	168	176	4.76%
PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG PROMETA	626	681	8.79%	63	66	4.76%	602	642	6.64%
PROTIV PRAVOSUĐA	152	149	-1.97%	21	20	-4.76%	136	134	-1.47%
PROTIV JAVNOG REDA I PRAVNOG PROMETA	1235	1102	-10.77%	130	158	21.54%	1174	1011	-13.88%
PROTIV SLUŽBENE I DRUGE ODGOVORNE FUNKCIJE	413	341	-17.43%	4	2	-50.00%	413	339	-17.92%
SISTEMA ELEKTRONSKE OBRADE PODATAKA	143	49	-65.73%	49	12	-75.51%	108	45	-58.33%
OSTALA KD PREMA KZ FBiH	205	150	-26.83%	7	33	371.43%	177	127	-28.25%
KD IZ DRUGIH POSEBNIH ZAKONA	159	145	-8.81%	15	7	-53.33%	158	144	-8.86%

Imovinska krivična djela u BiH za period 2018.-2022.

RB	INSTITUCIJE U BIH	Ukupno imovinskih krivičnih djela u BiH					Broj počinitelaca krivičnih djela u BiH				
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
	FMUP	8.395	8.049	7.978	7.651	7.082	3.931	3.806	3.462	3.617	3.549
	MUP RS	3.826	3.674	3.220	3.078	2.757	2.619	2.500	2.314	2.307	2.144
	PBD BiH	388	338	231	306	252	100	167	104	104	56
	GP BiH	3	3	4	5	8	7	2	-	7	11
	SIPA	-	2	11	7	4	0	2	31	13	7
	UKUPNO	12.612	12.066	11.444	11.047	10.103	6.657	6.477	5.911	6.048	5.767

8. NEOVLAŠTENA PROIZVODNJA I STAVLJANJE U PROMET OPOJNIH DROGA

Bosna i Hercegovina je, uglavnom, tranzitna zemlja preko koje se opojne droge, a najvećim dijelom skank i marihuana, krijumčare prema većim potrošačkim centrima u zemljama Zapadne Evrope. U Bosnu i Hercegovinu, preko Crne Gore i manjim dijelom Srbije, iz Albanije se najčešće krijumčari marihuana, odnosno skank. Uzgoj opojnih droga u BiH ograničen je na proizvodnju marihuane u manjim razmjerama kako na otvorenim zemljanim površinama, tako i u zatvorenim prostorima (manje laboratorije za vještački uzgoj), što omogućava proizvodnju tokom cijele godine, a potrošnja droge je u porastu, ali i dalje je relativno niska u poređenju sa drugim evropskim zemljama. Prema količinama pronađenih stabljika, radi se o manjim zasadima.

Put krijumčarenja heroina iz Jugoistočne Evrope poznat je pod imenom „balkanska ruta“. Krijumčarenje heroina iz Irana ide u više pravaca, a jedan od njih ide tzv. „balkanskom rutom“ iz pravca Irana i Turske, zatim preko Bugarske i Sjeverne Makedonije, Srbije, BiH i Hrvatske. BiH se nalazi na „balkanskoj ruti“ kretanja heroina, iako prema procjenama najveći dio zaobiđe BiH zbog loše putne komunikacije.

Kokain se do područja Evrope krijumčari morskim putem iz Južne Amerike. Evropske luke su destinacija brodova, kojima se krijumčari kokain. BiH nema takve luke, ali se nalazi u blizini luka u Hrvatskoj i Crnoj Gori. Manji dio kokaina iz Južne Amerike se prebacuje avionima. Na području BiH postoje grupe koje se bave međunarodnim krijumčarenjem kokaina u većim količinama, koji se deponuje na područje Zapadne Evrope, uglavnom na području Kraljevine Nizozemske, Kraljevine Belgije, Kraljevine Španije i Republike Italije, nakon čega se rastura i prodaje širom Evrope. U BiH dolaze manje količine zbog malog tržišta i slabe platežne moći konzumenata.

Sintetičke droge, a posebno ekstazi i amfetamin u BiH stižu, uglavnom, iz Nizozemske, najčešće autobusima ili teretnim vozilima koji saobraćaju prema BiH te putničkim vozilima koja imaju ugrađeno skrovište – bunker u unutrašnjosti za krijumčarenje manjih količina. Sintetičke droge se veoma često koriste kao sredstvo plaćanja drugih vrsta droga i iz tog razloga dolaze na područje zemalja Balkana, gdje se vrši zamjena za druge vrste droga koje se vraćaju u EU. Takođe, grupe za organizovani kriminal krijumčare i manje količine naoružanja, vojne opreme i municije iz BiH u zapadnoevropske zemlje, uglavnom u Kraljevinu Nizozemsku, koje mijenjaju za sintetičke droge i nakon toga sintetičke droge krijumčare nazad u BiH.

Na osnovu podataka Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske smanjen je broj otkrivenih KD u vezi sa zloupotrebama opojnih droga (319) za 5,6%, kao i broj prekršaja (1.686) za 4,2%, tako da je ukupan broj otkrivenih KD i prekršaja u vezi sa zloupotrebama opojnih droga (2.005) manji za 4,4%. Najveće količine oduzetih opojnih droga odnose se na opojnu drogu marihuanu (131.114 g), a zaplijenjena je i veća količina kokaina (74.227 g).

Iz Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u 2022. godini ukupno je evidentirano 1.905 krivičnih djela (više za 53 djela u odnosu na uporedni period 2021. godine) za koja je prijavljeno 1.945 lica, a 742 lišeno slobode. Najzastupljenija krivična djela su iz člana 238. Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga - 425 krivičnih djela za koja su prijavljena 462 lica, a slobode je lišeno njih 259 i člana 239. Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga - 1.475 krivičnih djela za koja je prijavljeno 1.479 lica, a slobode je lišeno 483 lica, zatim člana 226. Nepostupanje po zdravstvenim propisima za vrijeme epidemije – dva krivična djela protiv dva lica, člana 229. Nesavjesno liječenje – jedno krivično djelo protiv jednog lica i člana 233. Nadriljekarstvo – dva krivična djela protiv jednog lica.

Državna agencija za istrage i zaštitu je tužilaštvima u BiH podnijela 17 izvještaja protiv 99 lica, od kojih je devet NN lica i dvije dopune izvještaja protiv dva lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela neovlaštenog prometa opojnim drogama, što je za 21% manje izvještaja i dopuna izvještaja i 63% više prijavljenih lica u odnosu na 2021. godinu kada je podnesen 21 izvještaj protiv 52 lica i tri dopune izvještaja protiv dva lica.

Granična policija BiH je u skladu sa naredbama Suda BiH pod nadzorom Tužilaštva BiH, realizovala operativnu akciju "Diablo 2" u saradnji sa EUROPOL-om, zbog postojanja osnova sumnje da je veći broj lica kao članovi grupe za organizovani kriminal, počinio krivično djelo - Organizovani kriminal, iz člana 250. stav a KZ BiH, a u vezi s krivičnim djelom - Neovlašteni promet opojnim drogama, iz člana 195. KZ BiH i krivičnim djelom - Pranje novca iz člana 209. KZ BiH, na način da su organizovano iz BiH i drugih država regije krijumčarili veće količine opojne droge marihuane – skanka u države Evropske unije.

Tabelarni prikaz broja krivičnih djela i prijavljenih lica u BiH za period 2018. – 2022. godine

RB	INSTITUCIJE U BIH	Broj krivičnih djela					Broj prijavljenih lica za KD				
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
	FMUP	1.758	1.855	2.161	1.829	1.900	1.928	1.997	2.231	1.971	1.941
	MUP RS	269	296	345	338	319	297	324	351	371	480
	PBD BiH	19	16	32	31	40	35	33	46	62	63
	GP BiH	80	96	117	143	136	91	104	121	150	142
	SIPA	18	15	17	26	22	61	24	44	62	101
	UKUPNO	2.144	2.278	2.672	2.367	2.417	3.143	1.682	2.793	2.616	2.727

		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Marihuana	(kg)	508.5	462.8	2 108.4	1 947.8	1 219.0	734.76	253.53
Hašiš	(kg)	1.1	0.1	0.1	4.3	0.1	1.2	0.82
Heroin	(kg)	3.3	90.8	3.1	2.6	2.5	6.18	0.54
Kokain	(kg)	0.7	1.9	4.3	2.8	4.2	9.14	75.18
Amfetamin	(kg)	17.2	58.2	31.5	92.9	28.7	77.51	95.38
Ekstazi	(kg)	0.0003	0.2	11.3	0.1	0.2	0.12	0.57

Tabelarni prikaz količina zaplijenjene droge u BiH za period 2016. – 2022. godine

Broj otkrivenih slučajeva zloupotrebe opojnih droga (krivična djela) u zadnjih pet godina je u stalnom porastu. Tako je u 2020. godini otkriveno za 79,7% više slučajeva zloupotreba opojnih droga u odnosu na 2016. godinu, što pokazuje sve veću angažovanost i efikasnost policijskih službenika u ovoj oblasti.

Globalno i aktivno djelovanje organizovanih grupa koje se bave nedozvoljenim prometom opojnim drogama zahtjeva isto takvo djelovanje agencija za prevenciju i suzbijanje ove vrste kriminala. Razmjena informacija je prvi oblik saradnje, i samo je prvi korak u zajedničkom radu, i to bi trebao biti uvod u dalje korake, kao što su formiranje zajedničkih istražnih timova, obezbjeđenje djelovanja ovakvih timova na području zemalja u kojima postoji potreba, obezbjeđenje finansijskih sredstava za rad ovakvih timova na duži vremenski period, uspostavljanje mreže oficira za vezu, putem kojih bi razmjena informacija išla mnogo brže i kontinuirano.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- Uspostava informacionog sistema koji je u skladu sa protokolima/smjernicama relevantnih međunarodnih tijela u oblasti kontrole zloupotrebe opojnih droga
- Uspostaviti učinkovitije i održivije mehanizme koordinacije među različitim nivoima upravljanja.
- Daljnje povećanje institucionalnih i profesionalnih kapaciteta ključnih organa/tijela.

9. KAZNENA DJELA KRIJUMČARENJE I TRGOVINA LJUDIMA

Na osnovu podataka prikupljenih od strane novoformiranih koordinacionih timova za borbu protiv trgovine ljudima, u 2021. godini u Bosni i Hercegovini ukupan broj identifikovanih potencijalnih žrtava trgovine ljudima je 56, od čega su 33 žrtve ženskog pola, a 23 muškarca. Od ukupnog broja potencijalnih žrtava trgovine ljudima 7 žrtava su odrasle osobe (6 žena i 1 muškarac), a 49 žrtava su maloljetne osobe (27 žrtava su žene i 22 žrtve su muškog pola).

Od ukupnog broja potencijalnih žrtava trgovine ljudima zabilježeni su sljedeći oblici eksploatacije: 53 prosjačenja, 1 seksualna, 1 drugi vid eksploatacije i 1 slučaj prinudnog braka u kombinaciji sa prosjačenjem. Od ukupnog broja potencijalnih žrtava trgovine ljudima 1 žrtva je strani državljanin (Sjeverna Makedonija), a 55 žrtava su državljani Bosne i Hercegovine. U skloništima je pružena pomoć za 52 potencijalne žrtve. U odnosu na prethodnu Izvještajnu godinu primjetan je blagi pad, kada su u pitanju identifikovane žrtve trgovine ljudima.

U 2021. godin, i u izvještajnom periodu na osnovu podataka Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima, tužilaštva u Bosni i Hercegovini su donijela 50 naredbi za provođenje istrage protiv 60 osoba za krivična djela trgovine ljudima i djela u vezi sa trgovinom ljudima. Protiv 37 lica podignuto je ukupno 30 optužnica. Sudovi u Bosni i Hercegovini su u toku 2021. za krivična djela trgovine ljudima i međunarodne trgovine ljudima izrekli 1 prvostepenu i 1 pravosnažnu osuđujuću presuda za 2 lica sa izrečenom kaznom od po 10 godina zatvora.

Naredbe o provođenju istrage

Za krivično djelo trgovina ljudima nadležna tužilaštva su tokom 2022. godine donijela 8 naredbi o provođenju istrage protiv 11 lica; Poređenja radi, u toku 2021. godine za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima, tužilaštva u Bosni i Hercegovini su donijela 50 naredbi za provođenje istrage protiv 60 osoba.

Podignute optužnice

Za krivično djelo trgovina ljudima nadležna tužilaštva su tokom 2022. godine podigla 7 optužnica protiv 8 lica Poređenja radi, u toku 2021. godine za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima, tužilaštva u Bosni i Hercegovini su podigla ukupno 30 optužnica protiv 37 lica.

Izrečene presude

Za krivična djela trgovine ljudima nadležni sudovi su tokom 2022. godine izrekli 5 presuda kojim se optuženi oglašavaju krivim, dok nije bilo presuda kojim se optuženi oslobađaju od optužbi.

Poređenja radi, u toku 2021. godine za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima, sudovi u Bosni i Hercegovini su za krivična djela trgovine ljudima i međunarodne trgovine ljudima izrekli jednu pravosnažnu osuđujuću presudu za 2 lica sa izrečenom kaznom od po 10 godina zatvora. Za krivična djela “Iskorištavanje djece ili maloljetnika radi pornografije”.

U 2022. godini broj izrečenih presuda za krivična djela „Trgovine ljudima“ i „Međunarodne trgovine ljudima“ povećan je sa 1 u 2021. godini na 9 što je povećanje od 900%.

Prema podacima prikupljenim od strane tužilaštava, službi za provođenje zakona, centara za socijalni rad te nevladinih organizacija za period 2018.-2020. godina godine, identificirano je ukupno 167 potencijalnih žrtava trgovine ljudima/radne eksploatacije/navođenja na prostituciju i/ili seksualno iskorištavanje/trgovine ljudima u svrhu prosjačenja/prodaje u svrhu sklapanja braka/bludnih radnji i drugo. U istom periodu, na osnovu podataka Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima, tužilaštva u Bosni i Hercegovini su donijela 116 naredbi o provođenju istraga protiv 170 lica i podigla 71 optužnicu protiv 95 lica. Sudovi u Bosni i Hercegovini u periodu 2018.-2020. godina izrekli su ukupno 112 osuđujućih presuda protiv 112 lica za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima.

Krivična djela u vezi sa trgovinom ljudima za period 2018.-2022.						
Institucija	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
Broj žrtava trgovine ljudima	36	61	70	56	38	261
Broj istraga	41	37	38	50	8	174
Podignuto optužnica	26	20	25	30	7	108
Broj optuženih lica	37	31	27	37	8	140
Broj osuđujućih presuda	48	34	30	1	9	122
Broj presuđenih lica	48	34	30	2	5	119

U 2020. godini za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima tužilaštva u Bosni i Hercegovini su donijela odluku o obustavi istrage u 6 predmeta protiv 8 lica, donijela 38 naredbi o provođenju istraga protiv 43 lica i podigla 25 optužnica protiv 27 lica.

Sudovi u Bosni i Hercegovini su u toku 2020. godine izrekli 30 osuđujućih presuda protiv 30 lica.

U 2019. godini za krivična djela povezana sa trgovinom ljudima tužilaštva u Bosni i Hercegovini su donijela odluku o obustavi istrage u 7 predmeta protiv 8 lica, donijela su 37 naredbi o provođenju istaga protiv 48 lica i podigla 20 optužnica protiv 31 lica. Sudovi su u toku 2019. godine izrekli 34 osuđujuće presuda protiv 34 lica.

10. VISOKOTEHNOLOŠKI KRIMINAL

Broj i vrsta krivičnih djela iz oblasti visokotehnološkog kriminaliteta, kao i ekonomsku štetu koja nastaje izvršenjem ovih krivičnih djela, veoma je teško procijeniti. Međutim, broj ovih krivičnih djela je u stalnom porastu. Rizici visokotehnološkog kriminala izazivaju štetne posljedice na povjerenje u informacione tehnologije i prava pojedinca. Prihodi koji se ostvare izvršenjem ovih KD sve su značajniji, a posebna opasnost su mogućnost neovlaštenim pristupima kompjuterskim sistemima vladinih institucija i bankarskim sistemima sa ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi ili onemogućavanja građana da koriste dostupne servise.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je prema raspoloživim podacima u 2022. godini otkrilo 163 KD iz oblasti visokotehnološkog kriminaliteta (za 11,6% više) za koja je nadležnim tužilaštvima proslijeđeno 146 izvještaja protiv 155 lica.

Najzastupljenija krivična djela u oblasti visokotehnološkog kriminaliteta su KD: Kompjuterske prevare; Iskorištavanje djece za pornografiju; Upoznavanje djece sa pornografijom; Prevare; Pranje novca; Proganjanje i Ugrožavanje sigurnosti.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH u segmentu kompjuterskog kriminala evidentiralo je 49 krivičnih djela što je smanjenje za 94 (ili 65,73%).

rb	Krivična djela visokotehnološkog kriminala /Krivična djela protiv sistema elektronske obrade podataka	FMUP				MUP RS				PBD			
		2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.
1.	Ukupno krivičnih djela visokotehnološkog kriminala	49	143	154	57	163	146	189	117	2	1	0	2
2.	Broj izvještaja podnesenih tužilaštvu	-	-	-	-	146	116	109	64	-	-	0	2
3.	Broj izvršilaca KD	-	-	46	44	155	153	126	74	-	-	0	2

11. JAVNI RED I MIR

U 2022. godini broj prekršaja javnog reda i mira u Bosni i Hercegovini je smanjen za 29,7% u odnosu na 2021. godinu, dok je broj prekršaja javnog reda i mira u 2021. godini smanjen za 19,7% u odnosu na 2020. godinu.

U 2020. godini broj prekršaja javnog reda i mira u Bosni i Hercegovini je u porastu za 85,7% u odnosu na isti period prošle godine.

Takođe, broj počinitelja prekršaja povećan je za 83,7% u odnosu na 2019. godinu (2020.- 41.595; 2019. -22.645). Ovo znatnije povećanje prekršaja, uzrokovano je prekršajima koji su počinjeni u vrijeme vanredne situacije/stanja u Bosni i Hercegovini proglašene zbog pandemije izazvane virusom korona.

	Pregled prekršaja JRiM	FMUP				MUP RS				PBD			
		2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.	2022.	2021.	2020.	2019.
1.	Broj prekršaja JRiM	16406	25340	30052	15373	5228	5406	8814	5393	-	830	454	407
1.1.	Broj počinitelja prekršaja	17769	27296	32051	16984	5271	5481	9158	5368	-	-	386	293
2.	Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka	3527	3816	3883	3997	665	847	1018	1043	-	-	125	165
2.1.	Počinioci po zahtjevima	4702	5219	5178	5520	978	1273	1570	1575	-	-	386	293
	- maloljetnici	-	108	142	107	109	119	145	112	-	-	16	7
	- povratnici	-	822	763	905	903	1044	1293	1118	-	-	85	113
3.	Izdato prekršajnih naloga	12334	21015	25667	10694		4227	7588	3793	-	-	230	53
3.1.	Počinioci na prekršajnim nalogima	12636	21531	26027	10867	4322	4227	7588	3793	-	-	230	53

U strukturi prekršaja javnog reda i mira najbrojnije su tuče, fizički napadi, vrijeđanje, svađe, nedolično ponašanje, svađa, vika, sprječavanje pripadnika policije u obavljanju javnih funkcija, neovlaštena upotreba oružja, nasilničko ponašanje, ugrožavanje prijateljstva napada, prosjačenje, drsko ponašanje itd. Najveći broj prekršaja je registriran na ulici, potom ugostiteljskim objektima, sportskim stadionima i dvoranama, vozilima javnog saobraćaja, te školama i školskim dvorištima.

U ovom periodu je bilo znatno manje nego ranije destruktivnog ponašanja jednog broja navijačkih skupina (uglavnom, mlađe starosne dobi) na sportskim okupljanjima, odnosno stadionima u BiH, čemu je u znatnoj mjeri doprinijela i Odluka o uvođenju zabrane organizovanog odlaska navijača klubova na gostujuće utakmice.

Također, povećan broj ilegalnih migranata u gradovima Bosne i Hercegovine ima određene sigurnosne rizike u smislu narušavanja javnog reda i mira i povećanja počinjenih krivičnih djela krađa i sl.

ZAKLJUČAK:

Kada se 2022. godina rezimira sa sigurnosnog aspekta, može se reći da je bila izazovna.

Suočeni smo sa značajnim porastom nezakonitih migracija preko vlastite teritorije, a samim time i povećanim sigurnosnim prijetnjama. To iziskuje neprekidni rad i angažman svih agencija za provođenje zakona, kako bi se spriječilo narušavanje sigurnosti građana i imovine.

Na osnovu bitnih pokazatelja, iznijetih kako u uvodu Informacije tako i u njenoj razradi, može se reći da su sigurnosne agencije u toj namjeri uspjele te da je stanje sigurnosti u BiH u 2022. godini, bilo na zadovoljavajućem nivou.

Prethodnu godinu su obilježile značajne promjene koje su se desile na globalnom i lokalnom nivou i koje će se, najvjerojatnije, zadržati i tokom 2023. godine, zbog čega cijenimo da će naredni period donijeti nove rizike i izazove za sigurnosnu situaciju u Bosni i Hercegovini.

Sigurnosno stanje u Bosni i Hercegovini moguće je unaprijediti, između ostalog, dobrom saradnjom i koordinacijom nadležnih institucija. Saradnju policijskih tijela sa tužilaštvima i pravosudnim organima u Bosni i Hercegovini, kao i sa policijskim organima zemalja regiona i šire potrebno je podići na još viši nivo u smislu blagovremene razmjene informacija, operativne saradnje na konkretnim predmetima i provođenja zajedničkih operativnih akcija.

Ministarstvo sigurnosti BiH će u narednom periodu intenzivirati saradnju i pravovremenu razmjenu operativnih informacija sa agencijama za provedbu zakona u BiH i institucijama koje se bave ovom problematikom u zemljama okruženja.

Nastavljeno je sa kontinuiranim obučavanjem i usavršavanjem zaposlenih, sa fokusom na izgradnju ličnog i institucionalnog integriteta, poštivanju najviših profesionalnih i etičkih standarda u radu.

Bosna i Hercegovina je i dalje zemlja tranzita opojnih droga tako da i u narednom periodu možemo očekivati transport određenih količina opojne droge preko BiH prema zemljama Zapadne Evrope.

Prioriteti u 2023. godini biće nastavak već započetih istraga, kao i otvaranje novih, u okviru borbe protiv svih vrsta kriminala, posebno terorizma, organizovanog kriminala, finansijskog kriminala i korupcije, neovlaštenog prometa opojnim drogama i krijumčarenja ljudi. Također, Državna agencija za istrage i zaštitu će u saradnji sa partnerskim policijskim agencijama iz BiH ali i međunarodnim policijskim agencijama, nastaviti prioritetno raditi na analizi kriptovanih aplikacija „Skaj (Sky)“ i „Anom“ u okviru istraga na predmetima organizovanog kriminala.

Tokom 2022. godine Bosna i Hercegovina nije bila meta terorističkog napada, niti je registrovano učešće bosanskohercegovačkih državljana u nekom terorističkom aktu na području Evrope i šire.

U procjeni sigurnosne situacije svakako treba imati u vidu sigurnosne izazove koji se mogu dovesti u vezu sa djelovanjem simpatizera radikalnih, ekstremističkih, kao i desničarskih grupa i organizacija čije djelovanje je značajnije nego u prethodnom periodu. Također, sigurnosni rizik predstavlja i kategorija povratnika sa stranih ratišta, odnosno lica koja su osuđena za djela terorizma od kojih su neka već izdržala kazne zatvora, dok će se neka nakon izdržanih zatvorskih kazni naći na slobodi.

Određeni sigurnosni uticaj i dalje će imati navijačke grupacije koje djeluju na području Bosne i Hercegovine.

Zbog svega navedenog, i u narednom periodu je neophodno preduzimanje svih zakonom propisanih mjera kako bi se prijetnje po Bosnu i Hercegovinu i njene građane uklonile, a promotori radikalizma i ekstremizma sankcionirali u skladu sa zakonskim propisima. Sve navedeno zahtijeva što adekvatniju međuinstitucionalnu, kao i međunarodnu saradnju, te kontinuiranu procjenu srednjoročnih ali i dugoročnih sigurnosnih prijetnji i sigurnosnih rizika sa kojima bi se Bosna i Hercegovina mogla suočiti.

Mreže organizovanog kriminala koje egzistiraju na području Balkana, sa brojnim krakovima prema evropskom prostoru i šire, kontinuirano vrše različite nezakonitosti prilagođavajući strukturu istih u cilju ostvarivanja što većeg profita i izbjegavanja otkrivanja i sankcioniranja od strane sigurnosnih organa.

Tokom 2023. godine će biti neophodan pojačan angažman u borbi protiv svih oblika organizovanog kriminala koji će se nesumnjivo odvijati nesmanjenim intenzitetom, uz prisustvo korupcije na različitim nivoima. Pri tome ne treba zanemariti prilagođavanje novim modusima korištenim od strane kriminalnih lica i grupa, naročito u oblasti upotrebe IT tehnologija i korištenju istih prilikom finansijskih transfera. Također, pažnju treba usmjeriti na kontinuirano jačanje saradnje kriminalnih lica i grupa iz BiH sa srodnima iz regiona, ali i pozicioniranju državljana BiH u kriminalnim grupacijama koje djeluju na međunarodnom nivou.

Navedene aktivnosti imaju lokalni, državni, ali sve više i međunarodni karakter, te predstavljaju prijetnju po sigurnost u svim segmentima društva, zbog čega je neophodna intenzivna saradnja između nadležnih institucija sigurnosnog sistema u Bosni i Hercegovini, kao i sa pripadnicima međunarodnih obavještajnih i sigurnosnih institucija, u cilju hapšenja uključenih lica i presijecanja krijumčarskih lanaca.

- Finansijska sredstva za realizaciju “Informacije o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu”

Za realizaciju “Informacije o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu” kao i predloženog zaključka nije potrebno izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza institucija Bosne i Hercegovine.